

UPRKOS TEŠKOĆAMA

Postoji u Ukrajini grad pod nazivom Bela Crkva, a 5 kilometara od njega selo Terezino koje broji oko 900 ljudi. Tu se nalazi Kijevski oblasni sportski internat s 50 vaspitanika. Istina, sem lepog ydanja sa slikama i malog stadiona, nema tamo ni normalne sale za treninge, ni manježa, ni jame za skokove u vis. A evo šampionku sveta u skoku u vis među juniorima ima. I ona se zove Irrina Kovalenko. A kako je moguće postati najjači u svetu u svom uzrastu visačica ako se zimi nema gde skakati? Čini se moguće ako te trenira fanatično predana svom poslu trener-Valentina Mihajlovna Kovalenko.

Ispada da su one rođake? Formalno-ne, one naprosto nose isto prezime. Ipak je u tome, verovatno, znak sudbine. Među ostalim, kod njih nije samo isto prezime, kod njih je i pritisak isti, nizak. A uopšte, one su bliski ljudi koji su uvek zajedno – na treninzima, na takmičenjima, na odmoru, ako do njega dođe. One su u potpunosti složne. I šta, konflikta nema? Ne. Jednostavno Ira u svemu veruje treneru koja je u njihovom duetu vodeća, a Ira je vođena i reč trenera je za nju zakon. Ali to ne znači da se učenica u svemu slepo saglašava i ne protivi se nikakvom predlogu. Stvar je u tome što one bezrazložnim sporovima pretpostavljaju da u podrobnom razmatranju stvaralački rešavaju opšte probleme. Ira uči da misli i već mnogo šta može da rečava sama.

Naravno, to nije nastalo samo po sebi. Naprosto je Valentina Mihajlovna u momentu njihovog susreta i početka rada već formirala svoj karakter – nezavisan (i nekome se to ne dopada), iskustvo (i ne samo sportsko), a Ira je bila spremna da uči verujući treneru i uzimajući od nje sve što joj je predlagano.

Kada je Ira u 14-togodišnjem uzrastu dospela kod Valentine Mihajlovne (to je bilo 2000. god), ona je bila fizički vrlo slabašna - nije mogla da protrči krug oko stadiona, iscedi se. Pri visini od 177 cm, težine 53 kg, skakala je 1,65. Ali to da je Ira bila obdarena devojčica, Valentina Mihajlovna je uočila i ocenila odmah – “u nogama je bila opruga, premda su stopala bila slaba”. Ali pre nego što je počela da radi ona je ...povela Iru u pohod na planine. Tako Kovalenko – strarija proverava sve svoje novajlije na umeće i želju da savladaju teškoće, ne malaksavaju, umeće da samostalno prihvataju odluke.

Ira je tada prošla tešku maršrutu, a sada ume da uđe u sektor i uradi to za šta je sposobna, na primer, da pobedi na takmičenjima- pođe nas rekord. Ali vratimo se početku.

Valentina mihajlovna je počela od elementarnog i upravo od toga što je uvek radila sa preponašima ,koje je ona ternirala –škole kretanja (kretnji-N.S,)fizičkih vežbi i vrlo uredno skokovi(prve godine s Irom skokovima se više bavio prvi trener Ljudmila Viktorovna Sarana,uostalom,prijateljstvo dva Irinina trenera od tada je samo ojačalo).

Uopšte,Kovalenko –starija smatrada je u mnogome ključ za uspeh -ići preko prepona.One grade unikatno osećanje ritma,gipkosti,koordinacije kretnji.I ako provedeš bilo kog sportistu kroz preponašku školu – postićeš željeno.

I tako je počeo rad.One su prve dolazile na trening i poslednje odlazile.Njihovi treninzi su trajali po 4-5 časova.Tako se ,uostalom, dešava i danas.I Valentina mihajlovna se čudi kada na okupljanjima ,na koja su ih počelisada pozivati,ona vidi kako malo drugi treniraju.”Pa tamo je jama za skokove”-uzvikuje ona.

Ispada da tamo kod koga postoje uslovi za treniranje , to ne cene.A Kovalenko smišljaju da treniraju tamo gde,čini se,to nije moguće činiti.One su kako su mogle uredile školsku učionicu.Za ateriranje su našle nekoliko akrobatskih strunjača.Ali pošto su one tvrđe od nego jame za ateriranje,to je ona morala da smisli da ne odleti dalje i da se ne “ubije”(vidi sliku dole).I tako cele zime.Da u knjigu rekorda Ginisovu uneseš takve uslove treniranja.A Ira,međutim, u prostoriji i sada pokazuje rezultate više nego na stadionu.Prvi put 1,95 je skočila sa 17 godina i čini to stabilno već treću godinu. A leti svojee najbolje rezultate pravi na glavnim startanjima.2003.godine na omladinskom šampionatu sveta ona je savladala 1,92 (a došla je s rezultatom 1,85),sledeće godine je u Grossetu s rezultatom 1,93 pobedila na juniorskom šampionatu sveta.

A kako je uspela da poslednji put pobedi...

Ira je bila vrlo dobro spremna.Skok u vis je bio poslednjeg dana.One su mirno dolazile na takmičenja ,navijale za svoje.Nastojale su da “drže režim”,što nije bilo jednostavno činiti,organizatori nisu poskupili a “švedski” sto je bio vrlo zavodljiv.I odjednom dan pre takmičenja Ira se požalila na vrtoglavicu.Neko je pretpostavljao da se ona prosto tremira.Ali stvar je u tome što je kod Ire sa psihološkim pripremama sve bilo u redu,koga da se plaši ako se ona neprestano takmiči s najboljim ukrajinskim skakačicama ,koje ulaze u svetsku elitu.Ali problem je u tome što je ona hipotonik (nizak pritisak krvni-N.S.), a za vreme žege pritisak još više pada.Tako je ona u sektor ušla s pritiskom 90 – 50.Trener je mogao da pomogne samo time što joj je dala led .Uopšte tri visine Ira je savladala od trećeg pokušaja.Šta je bilo s Valentinom Mihajlovnom teško je rećiSudite sami.Visina 1,83.Kod kuće u šprintericama Ira nikada ne skače iz punog

zaleta zato što tu visinu lako može da savlada iz poluzaleta., a ovde ne uzima. I sve zbog pritiska, on je pao još niže.”Stojim na pokušaju, glava se vrti, a kad njome mrdnem-temperatura u očima” –seća se Ira. Ali ipored toga, ona je preskočila 1,91 i pobedila. A zatim je još zamolila da podignu letvicu na 1,93 i uzela je i tu visinu.

Tako je ona postala šampionka sveta među juniorima i samim tim potvrdila da pre godinu dana u Šerbruku nije s slučajno osvojila omladinski šampionat sveta.

U čemu je tajna njenih uspeha? Sama Valentina Mihajlovna smatra da je u kolosalnoj osnovi koju su one zajedno izgradile Iri, u tome što su uspele da ceo period prođu bez povreda (i to u odsustvu elementarnih uslova za treniranje). Što su bili i sada su u njihovom arsenalu akrobatika, gimnastika, stretčing, psihološka priprema. Svojevremeno je bilo postavljeno pitanje: ishrana i vitaminizacija, nikakva farmakologija, Ira je pila samo energetski ugljovodonični koktel, zato što već 3 godine ne jede hleb i testenine (sada pri rastu od 1,83 teži 61-62kg).

One imaju zajednički ideal skakačica – olimpijska šampionka Inga Babakova. Moguće je da će kroz nekoliko godina Ira Kovalenko takođe osvojiti sličnu titulu? Treba li samo njoj i njenom treneru Valentini Mihajlovnoj Kovalenko malo pomoći? Kako? Pa za početak im pokloniti...jamu za skakanje. A tu će se još ponešto stvoriti redom.